

Paušalno oporezivanje dohotka od druge djelatnosti

Ksenija Cipek, dipl. oec. i Iva Uljanić, dipl.oec.

U skladu s odredbama članka 82. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 115/16; dalje u tekstu: Zakon) propisano je da se poreznom obvezniku koji obavlja djelatnost iz članka 29. stavka 1. točke 1. (obrt) i stavka 3. (poljoprivreda i šumarstvo) Zakona, a nije po toj osnovi obveznik poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV) prema Zakonu o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine, broj 73/13 do 115/16; dalje u tekstu: Zakon o PDV-u) te koji po osnovi te djelatnosti u poreznom razdoblju ne ostvaruje ukupni godišnji primitak veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a, dohodak i porez na dohodak može utvrđivati i u paušalnom iznosu. Također, poreznom obvezniku koji ostvaruje dohodak iz članka 57. stavka 2. Zakona (iznajmljivanje stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranje kampova), a nije po toj osnovi obveznik PDV-a, dohodak i porez na dohodak utvrđuje se u paušalnom iznosu.

Radi se dakle o zakonskom okviru paušalnog oporezivanja samostalnih djelatnosti i djelatnosti iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, a na temelju tih zakonskih odredbi doneseni su i provedbeni propisi kojima se detaljnije uređuje način utvrđivanja i plaćanja paušalnog poreza i ostali uvjeti, a to su: Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti (Narodne novine, broj 1/17) te Pravilnik o djelatnostima iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova koje će se paušalno oporezivati, o visini paušalnog poreza i načinu plaćanja paušalnog poreza (Narodne novine, broj 1/17), a koji se primjenjuju od 1. siječnja 2017. godine.

Zbog manjih izmjena u odnosu na prijašnje pravilnike i Zakon, javila su se pitanja glede načina utvrđivanja paušalnog dohotka, odnosno paušalnog poreza po toj osnovi, kada uz tu djelatnost porezni obveznici obavljaju i neku drugu samostalnu djelatnost, odnosno ostvaruju dohodak iz nekog drugog izvora po osnovi kojeg su obveznici PDV-a, o čemu donosimo više u nastavku ovog teksta.

1. Paušalni dohodak od iznajmljivanja

Sukladno članku 57. stavku 2. Zakona, porez na dohodak ostvaren od imovine po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, utvrđuje se u paušalnom iznosu pod uvjetima i na način propisan člancima 61. i 82. Zakona

te Pravilnika o djelatnostima iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova koje će se paušalno oporezivati, o visini paušalnog poreza i načinu plaćanja paušalnog poreza (dalje u tekstu: Pravilnik) kojim se dalje propisuju bitne odredbe za provedbu paušalnog oporezivanja.

Prema navedenim člancima Zakona i prema navedenom Pravilniku, dohodak u paušalnom iznosu po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova može se utvrđivati samo pod slijedećim uvjetima, koji moraju biti kumulativno ispunjeni:

- da porezni obveznik nije po osnovi iznajmljivanja obveznik PDV-a prema Zakonu o PDV-u,
- da porezni obveznik ima odobrenje nadležnog ureda za pružanje usluga građana u domaćinstvu u skladu s odredbama zakona kojima se uređuje ugostiteljska djelatnost i
- da porezni obveznik iznajmljuje putnicima i turistima stanove, sobe i postelje, kojih je vlasnik, najviše do 20 postelja odnosno kreveta, i/ili da organizira kamp na svojem zemljištu najviše do 10 smještajnih jedinica, odnosno do 30 gostiju istodobno.

Porezni obveznici koji ne ostvaruju sve navedene uvjete, a ostvaruju dohodak od imovine po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova, dohodak i porez na dohodak utvrđuju sukladno člancima 30. – 35. Zakona, odnosno na način propisan za samostalne djelatnosti.

U slučajevima kada porezni obveznik obavlja obrtničku djelatnost i obveznik je PDV-a te uz tu djelatnost započne obavljati i djelatnost iznajmljivanja apartmana, poduzetničkom djelatnosti u smislu odredbi Zakona o PDV-u smatra se njegova ukupna djelatnost (osnovna djelatnost i druga povremena djelatnost koju samostalno obavlja) te je obveznik PDV-a za sve isporuke u okviru svoje ukupne poduzetničke djelatnosti (u ovom primjeru po osnovi obrtničke djelatnosti i po osnovi iznajmljivanja apartmana).

Međutim, za razliku od PDV-a, porez na dohodak ne mora se utvrđivati na jednak način u slučajevima kada porezni obveznik dohodak ostvaruje iz više izvora, odnosno djelatnosti. Naime, uvjet „da nije po osnovi iznajmljivanja obveznik PDV-a“ treba usko tumačiti i ako su ostali prethodno navedeni uvjeti zadovoljeni, porezni obveznik može plaćati paušalni porez po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova sve dok mu primici od dohotka od imovine po osnovi iznajmljivanja ne pređu iznos propisan za obvezni opis u registar obveznika PDV-a ili dok po toj osnovi ne postane obveznik PDV-a svojom voljom.

Primjer 1.:

Porezni obveznik obavlja samostalnu djelatnost obrta – proizvodnje kožne galanterije, temeljem koje dohodak utvrđuje po osnovi poslovnih knjiga i obveznik je PDV-a. Uz tu djelatnost u 2017. započne ostvarivati i dohodak po osnovi iznajmljivanja apartmana turistima. Porezni obveznik je na sve svoje isporuke dužan obračunati PDV (i na isporuke u okviru obrtničke djelatnosti i od djelatnosti iznajmljivanja), međutim, dohodak od iznajmljivanja može utvrđivati u paušalnom iznosu i po toj osnovi plaćati paušalni porez, sve dok mu ukupni primici od iznajmljivanja ne pređu iznos propisan za opis u registar obveznika PDV-a, odnosno ako u 2017. primici od iznajmljivanja budu niži od 300.000,00 kn, u 2018. može i nadalje plaćati paušalni porez po toj osnovi.

Primjer 2.:

Porezni obveznik obavlja samostalnu djelatnost obrta – proizvodnje kožne galanterije, temeljem koje dohodak utvrđuje po osnovi poslovnih knjiga i uz to ostvaruje dohodak po osnovi iznajmljivanja apartmana turistima, na koji plaća paušalni porez. Nije obveznik PDV-a. U 2017. ostvario je primitke od obavljanja samostalne obrtničke djelatnosti u iznosu 220.000,00 kn i primitke po osnovi iznajmljivanja apartmana turistima u iznosu 100.000,00 kn. Obzirom da je u 2017. godini ostvario ukupne isporuke u iznosu većem od propisanog iznosa za opis u registar obveznika PDV-a, obvezan je u skladu s člankom 90. Zakona o PDV-u te člankom 186. stavkom 3. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine od broja 79/13 do 1/17, dalje u tekstu: Pravilnik o PDV-u) upisati se u registar obveznika PDV-a te od 1. siječnja 2018. na sve isporuke koje obavi obračunati PDV (i na isporuke u okviru obrtničke djelatnosti i od djelatnosti iznajmljivanja). Međutim, dohodak od iznajmljivanja može i dalje utvrđivati u paušalnom iznosu i po toj osnovi plaćati paušalni porez, sve dok su mu ukupni primici od iznajmljivanja niži od 300.000,00 kn.

Primjer 3.:

Porezni obveznik ima obrt za proizvodnju željeznih ograda i po toj osnovi dohodak utvrđuje temeljem poslovnih knjiga. Uz to ostvaruje i dohodak po osnovi organiziranja kampa, na koji plaća paušalni porez. Nije obveznik PDV-a. U 2017. ostvario je primitke po osnovi obrta u iznosu 70.000,00 kn i primitke po osnovi organiziranja kampa u iznosu 330.000,00 kn. Obzirom da je u 2017. godini ostvario ukupne isporuke u iznosu većem od propisanog iznosa za opis u registar obveznika PDV-a, obvezan je upisati se u registar obveznika PDV-a te

od 1. siječnja 2018. na sve isporuke koje obavi obračunati PDV (i na isporuke u okviru obrtničke djelatnosti i od djelatnosti organiziranja kampa), a dohodak od organiziranja kampa ne može više utvrđivati u paušalnom iznosu i po toj osnovi plaćati paušalni porez, već i dohodak i porez na dohodak po toj osnovi mora utvrđivati sukladno člancima 30. – 35. Zakona, odnosno na način propisan za samostalne djelatnosti. U tom slučaju vodi jedne poslovne knjige za obje djelatnosti.

Nadalje, prema članku 55. Zakona, porezni obveznik koji ostvari dohodak od imovine može i na vlastiti zahtjev tako ostvaren dohodak utvrđivati u skladu s člancima 30. – 35. Zakona, odnosno na način propisan za samostalnu djelatnost. U tim slučajevima, a i u slučaju da je obvezan dohodak po toj osnovi utvrđivati u skladu s člancima 30.-35. Zakona kako je prethodno navedeno, porezni obveznik može plaćati porez na dobit umjesto poreza na dohodak u skladu s odredbama članka 36. Zakona.

Također, sukladno članku 79. Zakona, dohodak od imovine može zajednički ostvarivati više fizičkih osoba (suvlasnici i supoduzetnici). U tom slučaju dohodak se utvrđuje kao jedinstveni dohodak u skladu s odredbama članka 57. Zakona. Zajednički ostvaren dohodak dijeli se na pojedine suvlasnike prema ugovoru. Ako ugovor nije sklopljen, dohodak se dijeli na jednake dijelove. Suvlasnici koji ostvaruju zajednički dohodak od imovine obvezni su imenovati nositelja zajedničke djelatnosti, koji je prvenstveno odgovoran za plaćanje poreznih i drugih obveza, podnošenje prijava i izvješća i izvršavanje drugih propisanih obveza koje proizlaze iz zajedničke imovine. Nerezident ne može biti imenovan nositeljem zajedničke djelatnosti, osim u slučaju da su svi suvlasnici nerezidenti. Ako suvlasnici ne imenuju nositelja zajedničke imovine, imenovat će ga Porezna uprava. U tom slučaju uvjet da primitak od imovine po osnovi iznajmljivanja ne smije biti veći od iznosa propisanog za obvezni opis u registar obveznika PDV-a kako bi se utvrđivao paušalni porez (za iznajmljivanje stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova) primjenjuje se na ukupni dohodak svih suvlasnika, a ne pojedinačno po suvlasniku.

Također, prema članku 4. stavku 4. Pravilnika o PDV-u ako više fizičkih osoba zajednički obavlja djelatnost, svaka fizička osoba smatra se poreznim obveznikom za dio primitaka koji joj pripada od zajedničkog obavljanja djelatnosti. Fizičke osobe koje zajednički obavljaju djelatnosti obvezne su utvrditi jednu osobu (nositelja zajedničke djelatnosti) koja je odgovorna za vođenje poslovnih knjiga, plaćanje PDV-a i drugih obveza iz područja PDV-a. Stoga, ako su u prethodnoj godini ostvarene ukupne isporuke po osnovi zajedničke imovine u iznosu većem od propisanog iznosa za opis u registar obveznika PDV-a, nositelj zajedničke djelatnosti obvezan je upisati se u registar obveznika PDV-a te od 1. siječnja tekuće godine na obavljane isporuke u okviru zajedničke djelatnosti obračunavati PDV.

Primjer 4.:

Porezni obveznik Pero Perić suvlasnik je stana od 100 m² zajedno s bratom Markom Perićem. Pero Perić je imenovan nositeljem zajedničke djelatnosti-iznajmljivanja stana putnicima i turistima. Uz tu djelatnost iznajmljivanja, Pero Perić ima i svoj obrt za proizvodnju građevinskog materijala te je po toj osnovi obveznik PDV-a, jer godišnje ostvaruje oko 400.000,00 kn primitaka. U tom slučaju, zajednički dohodak od imovine može se i dalje utvrđivati kao paušalni dohodak sve dok ukupni primici po toj osnovi ne pređu 300.000,00 kn (od 2017.), iako će Pero Perić (koji je nositelj zajedničke djelatnosti-iznajmljivanja), PDV obračunavati na sve svoje isporuke (u okviru samostalne djelatnosti obrta i na ukupne primitke po osnovi zajedničke imovine).

Primjer 5.:

Ivo Ivić, suvlasnik je zajedničkog apartmana sa svojom suprugom Marom Ivić. Ivo Ivić je nositelj zajedničke djelatnosti iznajmljivanja apartmana turistima. Uz navedeni dohodak koji se utvrđuje u paušalnom iznosu, Ivo Ivić ostvaruje i dohodak od samostalne djelatnosti obrta i obveznik je PDV-a, jer ostvaruje dohodak od samostalne djelatnosti obrta veći od propisanog iznosa za upis u registar obveznika PDV-a. Ivo Ivić, kao nositelj zajedničke djelatnosti, obračunava PDV na sve svoje isporuke (u okviru samostalne djelatnosti obrta i na ukupne primitke po osnovi zajedničke imovine), ali zajednički dohodak od imovine može utvrđivati u paušalnom iznosu sve dok su ukupni primitci od iznajmljivanja niži od 300.000,00 kn godišnje (od 2017.). Supruga Mara Ivić u tijeku 2017. otvorila je frizerski salon i dohodak po toj osnovi utvrđuje temeljem poslovnih knjiga kao dohodak od samostalne djelatnosti. Dohodak koji je ona ostvarila po osnovi svoje samostalne djelatnosti je u 2017. bio niži od 300.000,00 kn (iznosa propisanog za upis u registar obveznika PDV-a) te stoga nije obvezna upisati se u registar PDV-a od 1.1.2018.

2. Utvrđivanje paušalnog dohotka i paušalnog poreza

Prema članku 4. Pravilnika, godišnji paušalni dohodak utvrđuje se kao količnik utvrđenog paušalnog poreza na dohodak i propisane stope za utvrđivanje godišnjeg paušalnog poreza od 12% iz članka 82. stavka 5. Zakona.

Godišnji paušalni porez na dohodak, prema članku 3. Pravilnika, utvrđuje se kao umnožak broja kreveta, odnosno broja smještajnih jedinica u kampu, visine paušalnog poreza po krevetu, odnosno po smještajnoj jedinici u kampu propisane stavkom 3. toga članka i odgovarajućeg koeficijenta područja na kojem se usluga pruža propisanog stavkom 4. toga članka.

Temeljem navedenog, razvidno je da godišnji paušalni porez na dohodak ne ovisi o stvarno ostvarenom primitku, odnosno dohotku, već o broju kreveta, odnosno smještajnih jedinica u kampu i području na kojem se usluga pruža, odnosno kategoriji turističkog mjesta gdje se nalazi nekretnina koja se iznajmljuje. Tako se i pri utvrđivanju paušalnog dohotka ne polazi od primitaka, već od samog paušalnog poreza.

Broj kreveta, odnosno broj smještajnih jedinica u kampu utvrđuje se na temelju odobrenja nadležnog ureda prema kojem se građaninu odobrava pružanje usluga građana u domaćinstvu. Pripadnost naselja u kojem se usluga pruža, razredu turističkog mjesta određuje se prema posebnom propisu, odnosno prema Pravilniku o proglašavanju turističkih općina i gradova i o razvrstavanju naselja u turističke razrede (Narodne novine, br. 122/09, 9/10 – isp., 61/10, 82/10, 36/11, 89/11, 146/11, 141/12, 144/12, 38/13, 153/13, 126/15, 15/16, 54/16, 113/16 i 26/17), kojeg donosi ministar turizma prema Zakonu o članarinama u turističkim zajednicama. Turistička mjesta razvrstavaju se po svom značenju za turizam u četiri turistička razreda: A, B, C i D. Razvrstavanje naselja u turističke razrede provodi se na temelju službenih podataka Državnog zavoda za statistiku prema sljedećim kvantitativnim kriterijima:

- 1) petogodišnjem prosjeku ostvarenog broja turističkih noćenja u turističkoj općini, gradu ili naselju (broj noćenja),
- 2) broju turističkih noćenja po stanovniku turističke općine, grada ili naselja (koeficijent intenziteta turističkog prometa),
- 3) vrijednosti prometa u ugostiteljskoj djelatnosti po stanovniku općine, grada ili naselja (koeficijent specifičnoga turističkog prometa),

- 4) petogodišnjem prosjeku ostvarenog broja turističkih noćenja po krevetu ili smještajnoj jedinici.

Iznosi paušalnog poreza i paušalnog dohotka ovisno o razredu turističkog mjesta iskazani su u slijedećoj tablici:

Razred turističkog mjesta i koeficijent	Visina paušalnog poreza po krevetu	Visina paušalnog poreza po smještajnoj jedinici u kampu	Godišnji paušalni porez na dohodak (po krevetu/ smještajnoj jedinici)	Mjesečni paušalni porez na dohodak (po krevetu/ smještajnoj jedinici)	Godišnji paušalni dohodak (po krevetu/ smještajnoj jedinici)
A – 1,00	300,00 kuna	350,00 kuna	300,00 kn/350,00 kn	25,00 kn/29,17 kn	2.500,00 kn / 2.916,67 kn
B – 0,85	300,00 kuna	350,00 kuna	255,00 kn/297,50 kn	21,25 kn/24,79 kn	2.125,00 kn / 2.479,17 kn
C – 0,70	300,00 kuna	350,00 kuna	210,00 kn/245,00 kn	17,50 kn/20,42 kn	1.750,00 kn / 2.041,67 kn
D – 0,50*	300,00 kuna	350,00 kuna	150,00 kn/175,00 kn	12,50 kn/14,58 kn	1.250,00 kn / 1.458,33 kn

*Za ona naselja koja nisu proglašena turističkim mjestom i koja nisu razvrstana u razred turističkih mjesta, kao koeficijent područja na kojem se usluga pruža, primijenit će se koeficijent 0,50, odnosno koeficijent razreda D turističkih mjesta.

Slijedom navedenog, ovisno o broju postelja, odnosno kreveta, tromjesečni paušalni porez na dohodak iznosi:

Broj postelja/ kreveta	Tromjesečni paušalni porez na dohodak			
	A	B	C	D
1	75,00 kn	63,75 kn	52,50 kn	37,50 kn
2	150,00 kn	127,50 kn	105,00 kn	75,00 kn
3	225,00 kn	191,25 kn	157,50 kn	112,50 kn
4	300,00 kn	255,00 kn	210,00 kn	150,00 kn
5	375,00 kn	318,75 kn	262,50 kn	187,50 kn
6	450,00 kn	382,50 kn	315,00 kn	225,00 kn
7	525,00 kn	446,25 kn	367,50 kn	262,50 kn
8	600,00 kn	510,00 kn	420,00 kn	300,00 kn
9	675,00 kn	573,75 kn	472,50 kn	337,50 kn
10	750,00 kn	637,50 kn	525,00 kn	375,00 kn
11	825,00 kn	701,25 kn	577,50 kn	412,50 kn
12	900,00 kn	765,00 kn	630,00 kn	450,00 kn
13	975,00 kn	828,75 kn	682,50 kn	487,50 kn
14	1.050,00 kn	892,50 kn	735,00 kn	525,00 kn
15	1.125,00 kn	956,25 kn	787,50 kn	562,50 kn
16	1.200,00 kn	1.020,00 kn	840,00 kn	600,00 kn
17	1.275,00 kn	1.083,75 kn	892,50 kn	637,50 kn
18	1.350,00 kn	1.147,50 kn	945,00 kn	675,00 kn
19	1.425,00 kn	1.211,25 kn	997,50 kn	712,50 kn
20	1.500,00 kn	1.275,00 kn	1.050,00 kn	750,00 kn

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

Nadalje, ovisno o broju smještajnih jedinica u kampu, tromjesečni paušalni porez na dohodak iznosi:

Broj smještajnih jedinica u kampu	Tromjesečni paušalni porez na dohodak			
	A	B	C	D
1	87,51 kn	74,37 kn	61,26 kn	43,74 kn
2	175,02 kn	148,74 kn	122,52 kn	87,48 kn
3	262,53 kn	223,11 kn	183,78 kn	131,22 kn
4	350,04 kn	297,48 kn	245,04 kn	174,96 kn
5	437,55 kn	371,85 kn	306,30 kn	218,70 kn
6	525,06 kn	446,22 kn	367,56 kn	262,44 kn
7	612,57 kn	520,59 kn	428,82 kn	306,18 kn
8	700,08 kn	594,96 kn	490,08 kn	349,92 kn
9	787,59 kn	669,33 kn	551,34 kn	393,66 kn
10	875,10 kn	743,70 kn	612,60 kn	437,40 kn

Iznos godišnjega paušalnog poreza na dohodak uvećava se za prirez porezu na dohodak, koji je uveden odlukom jedinice lokalne samouprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika.

Na utvrđivanje godišnjega paušalnog poreza na dohodak ne utječe vrsta usluge koja se pruža, kao ni razdoblje u tijeku kalendarske godine u kojem se usluga pruža.

3. Rješenje o paušalnom porezu

Godišnji paušalni dohodak, godišnji paušalni porez na dohodak i prirez porezu na dohodak utvrđuje se poreznim rješenjem. Rješenjem se osobito utvrđuje iznos godišnjega paušalnog dohotka, godišnjega paušalnog poreza na dohodak i prirez porezu na dohodak, iznos tromjesečnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, rokovi plaćanja tromjesečnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, visina paušalnog poreza po krevetu odnosno po smještajnoj jedinici, broj kreveta, odnosno broj smještajnih jedinica u kampu, za koje je utvrđen godišnji paušalni porez na dohodak i prirez porezu na dohodak te koeficijent područja na kojem se pruža usluga. Rješenje donosi nadležna ispostava područnog ureda Porezne uprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika te vrijedi do donošenja novog rješenja. To znači da paušalni porez utvrđen poreznim rješenjem za 2017. vrijedi i za slijedeća porezna razdoblja, sve dok se ne izmijene uvjeti na temelju kojih je to rješenje doneseno.

Naime, porezno rješenje će se ukinuti ili izmijeniti i donijeti novo rješenje s 1. siječnja slijedeće godine u slijedećim slučajevima:

- ako tijekom godine dođe do promjene broja kreveta, odnosno broja smještajnih jedinica u kampu, temeljem odobrenja nadležnog ureda,
- ako porezni obveznik podnese prijavu u registar poreznih obveznika radi prelaska na utvrđivanje dohotka temeljem poslovnih knjiga prema člancima 30. – 35. Zakona,
- ako tijekom godine Porezna uprava utvrdi da je porezni obveznik ostvario primitke iznad iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a, čime prestaje mogućnost za utvrđivanje godišnjega paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak.

Iznimno, kada se rješenje o odobrenju za pružanje usluga građana u domaćinstvu, odnosno kada se rješenje o prestanku odobrenja za pružanje usluga građana u domaćinstvu od strane nadležnog ureda donosi tijekom godine, godišnji paušalni porez na dohodak i prirez

porezu na dohodak poreznom se obvezniku utvrđuje razmjerno broju tromjesečja u kojemu je porezni obveznik imao odobrenje za pružanje usluga građana u domaćinstvu i to u korist poreznog obveznika.

U skladu s člankom 12. stavkom 5. Zakona, rješenjem utvrđen godišnji paušalni porez na dohodak i prirez porezu na dohodak je konačan, pa porezni obveznik po toj osnovi ne može podnijeti godišnju poreznu prijavu.

4. Plaćanje paušalnog poreza

Prema članku 7. Pravilnika, godišnji paušalni porez na dohodak i prirez porezu na dohodak plaća se tromjesečno, do kraja svakog tromjesečja, u visini 1/4 godišnjega paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, odnosno razmjerno broju tromjesečja za koji se obveza utvrđuje.

Primjer 6.:

*Porezni obveznik iznajmljuje 2 apartmana s ukupno 8 kreveta u Dubrovniku (turistički razred A). Porezni obveznik ima prebivalište u Gradu Zagrebu. Poreznom obvezniku je rješenjem Porezne uprave utvrđen od 1. siječnja 2017. godišnji paušalni dohodak u iznosu od 20.000,00 kuna i godišnji porez na dohodak i prirez u paušalnom iznosu 2.832,00 kuna (prirez plaća prema mjestu prebivališta, a ne prema mjestu gdje se pruža usluga), tromjesečni iznos poreza na dohodak i prireza u paušalnom iznosu 708,00 kuna i mjesečni iznos poreza na dohodak i prireza u paušalnom iznosu 236,00 kuna. Porezni obveznik obavezan je porez na dohodak i prirez porezu na dohodak u paušalnom iznosu 708,00 kuna (umnožak broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena i utvrđenog mjesečnog poreza u paušalnom iznosu – 3 mjeseca * 236,00 kuna) plaćati tromjesečno, do posljednjeg dana svakog tromjesečja, odnosno za primjerice 2017. godinu:*

I. tromjesečje od 1. siječnja 2007. do 31. ožujak 2007: rok uplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u paušalnom iznosu 708,00 kuna – do 31. ožujka 2017.,

II. tromjesečje od 1. travnja 2017. do 30. lipnja 2017: rok uplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u paušalnom iznosu 708,00 kuna – do 30. lipnja 2017.,

III. tromjesečje od 1. srpnja 2017. do 30. rujna 2017: rok uplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u paušalnom iznosu 708,00 kuna – do 1. listopada 2017.,

IV. tromjesečje od 1. listopada 2017. do 31. prosinca 2017: rok uplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u paušalnom iznosu 708,00 kuna – do 31. prosinca 2017.

5. Poslovne knjige i evidencije

Sukladno članku 8. Pravilnika, porezni obveznik koji plaća paušalni porez na dohodak po osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova ne vodi poslovne knjige prema propisima o porezu na dohodak, osim Evidencije o prometu. To je evidencija o izdanim računima koja se vodi kronološki prema nadnevku izdanih računa i to posebno za svaku kalendarsku godinu. U Evidenciji o prometu porezni obveznik, na kraju svakog dana, evidentira sve izdane račune bez obzira na to jesu li naplaćeni ili ne.

Porezni obveznik koji pruža usluge građana u domaćinstvu te po toj osnovi plaća porez na dohodak u godišnjem paušalnom iznosu, obavezan je izdati račun za svaku obavljenu uslugu. Račun obvezno mora sadržavati slijedeće:

- podatke o izdavatelju (ime i prezime, adresa prebivališta/boravišta),

- nadnevak izdavanja računa,
- broj računa,
- ime i prezime/naziv osobe kojoj je usluga pružena,
- cijenu obavljene usluge.

Račun se ispostavlja u najmanje dva primjerka: jedan se uručuje korisniku usluge, a drugoga zadržava izdavatelj kao ispravu za književnu evidenciju prometa.

Porezni obveznik po ovoj osnovi nije obveznik fiskalizacije.

6. Prijava u registar poreznih obveznika

U skladu s člankom 87. Zakona i člankom 9. Pravilnika, prijavu u registar poreznih obveznika na Obrascu RPO-1 obavezan je ispostaviti područnog ureda Porezne uprave nadležnoj prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta, podnijeti porezni obveznik:

- 1) kojem je nadležni ured izdao odobrenje za pružanje usluga građana u domaćinstvu, a kojemu će se porez na dohodak utvrđivati u godišnjem paušalnom iznosu (za upis u registar),
- 2) kojem je nadležni ured izdao rješenje o prestanku važenja odobrenja za pružanje usluga građana u domaćinstvu, a kojemu je po toj osnovi utvrđivan godišnji paušalni porez na dohodak i prirez porezu na dohodak (za brisanje iz registra),
- 3) kojem je nadležni ured odobrio promjenu broja kreveta, odnosno broja smještajnih jedinica u kampu, a kojima porezni obveznik pruža usluge građana u domaćinstvu (za upis promjene),
- 4) koji temeljem odobrenja nadležnog ureda pruža usluge građana u domaćinstvu i dohodak utvrđuje prema člancima 30. – 35. Zakona, odnosno na temelju poslovnih knjiga, a želi po toj osnovi prijeći na utvrđivanje godišnjega paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak,
- 5) koji temeljem odobrenja nadležnog ureda pruža usluge građana u domaćinstvu i želi prijeći na utvrđivanje dohotka prema člancima 30. – 35. Zakona, odnosno na temelju poslovnih knjiga.

U slučajevima upisa i brisanja iz registra te upisa promjena, prijava u registar podnosi se u roku od osam dana od dana kada je ured izdao odobrenje za pružanje usluga građana u domaćinstvu, odnosno od dana kada je ured izdao rješenje o prestanku važenja odobrenja za pružanje usluga građana u domaćinstvu te od dana kada je nadležni ured odobrio promjenu broja kreveta odnosno broja smještajnih jedinica u kampu.

U ostalim slučajevima prijava u registar podnosi se do kraja kalendarske godine za iduću kalendarsku godinu.

U slučaju kada porezni obveznik pruža usluge građana u domaćinstvu i dohodak utvrđuje prema člancima 30. – 35. Zakona, odnosno na temelju poslovnih knjiga, a želi po toj osnovi prijeći na utvrđivanje godišnjega paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, obavezan je uz prijavu promjene podnijeti pregled primitaka i izdataka prema podacima iz Knjige primitaka i izdataka te pregled ukupnog iznosa tražbina za porezno razdoblje (kalendarsku godinu) koje prethodi godini prelaska na paušalno oporezivanje.

7. Paušalni dohodak od samostalne djelatnosti

Dohodak od samostalne djelatnosti koji se utvrđuje na temelju poslovnih knjiga, odnosno na način propisan odredbama članaka 30. – 35. Zakona, je godišnji dohodak i ne smatra se konačnim, već se utvrđuje na temelju razlike između primitaka priteklih u poreznom

razdoblju i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju te se obračunava na temelju podnesene godišnje porezne prijave.

Međutim, sukladno članku 82. stavku 1. Zakona i sukladno Pravilniku o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti (dalje u tekstu: Pravilnik), poreznom obvezniku koji obavlja djelatnost iz članka 29. stavka 1. točke 1. i stavka 3. Zakona (odnosno djelatnost obrta te poljoprivrede i šumarstva), pod određenim uvjetima, dohodak i porez na dohodak može se utvrđivati i u paušalnom iznosu. Prema navedenim člancima Zakona i prema navedenom Pravilniku, dohodak u paušalnom iznosu može se utvrđivati samo pod slijedećim uvjetima, koji moraju biti kumulativno ispunjeni:

- da porezni obveznik nije po osnovi samostalne djelatnosti obrta te poljoprivrede i šumarstva, obveznik PDV-a prema Zakonu o PDV-u,
- da porezni obveznik po osnovi te djelatnosti u poreznom razdoblju ne ostvaruje ukupni godišnji primitak veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a prema Zakonu o PDV-u (odnosno ako u 2017. ostvari manje od 300.000,00 kn, od 1.1.2018. neće biti obveznik PDV-a) i
- da porezni obveznik ne obavlja istovremeno samostalnu djelatnost iz članka 29. Zakona od koje dohodak utvrđuje na temelju propisanih poslovnih knjiga prema člancima 30. – 35. Zakona.

Iz navedene odredbe razvidno jest **kumulativno ispunjenje** propisanih uvjeta s ciljem da se dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti iz članka 1. Pravilnika paušalno oporezuje. Osnovni uvjet jest da porezni obveznik nije u sustavu obveznika PDV-a po toj osnovi, što je novost u odnosu na prijašnji Pravilnik, koji je općenito propisivao uvjet da porezni obveznik ne smije biti u sustavu PDV-a. Nadalje, od ove godine nema više ni uvjeta da se samostalna djelatnost ne obavlja u supoduzetništvu niti da porezni obveznik koji od obavljanja samostalne djelatnosti želi dohodak utvrđivati u paušalnom iznosu, nema izdvojenih poslovnih jedinica niti proizvodnih pogona. Također, od ove godine proširen je krug poreznih obveznika koji mogu plaćati paušalni porez na dohodak od samostalne djelatnosti i to na one obrtnike koji se bave trgovinom i ugostiteljstvom. Pravilnikom kao poseban uvjet nije i nadalje propisana odredba da porezni obveznik u svrhe obavljanja svoje samostalne djelatnosti ima ili ne zaposlenih radnika. Navedeno iz razloga što je osnovni uvjet da porezni obveznik nije u sustavu obveznika PDV-a po toj osnovi, što znači da u tijeku prethodne godine, sukladno članku 90. stavku 1. Zakona o PDV-u nije ostvario godišnju vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga u iznosu većem od 230.000,00 kuna (u 2016.), odnosno 300.000,00 kuna (u 2017. i nadalje).

Primjer 7.:

Porezni obveznik – obrtnik obavlja samostalnu djelatnost popravaka instrumenata za mjerenje. Godišnja vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga u 2016. godini iznosila je 85.000,00 kuna. Po osnovi obavljanja djelatnosti porezni obveznik nema izdvojenih poslovnih jedinica niti proizvodnih pogona, ali djelatnost obavlja u supoduzetništvu. Obzirom na kumulativno ispunjenje uvjeta iz članka 2. stavka 1. Pravilnika, porezni obveznik može, pod uvjetima, na način i u rokovima propisanim Pravilnikom, dohodak od samostalne djelatnosti i porez na dohodak utvrđivati u paušalnom iznosu.

Primjer 8.:

Porezni obveznik – poljoprivrednik obavlja samostalnu djelatnost poljoprivrede korištenjem prirodnih bogatstava zemlje i prodajom od te djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju. Potrebno je naglasiti da je porezni obveznik koji obavlja samostalnu

djelatnost poljoprivrede i šumarstva iz članka 29. stavka 3. Zakona obveznik poreza na dohodak pod uvjetima: da je po osnovi obavljanja te djelatnosti obveznik PDV-a, u kojem slučaju dohodak od te djelatnosti niti ne može utvrđivati u paušalnom iznosu (nije ispunjen uvjet iz članka 82. stavka 1. Zakona i članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika), te ako po osnovi obavljanja te djelatnosti u poreznom razdoblju ostvari ukupni godišnji primitak veći od 80.500,00 kuna. Pretpostavimo dakle da u ovom primjeru porezni obveznik ima godišnju vrijednost isporuka dobara i obavljenih usluga u 2016. godini više od 80.500,00 kuna i manje od 230.000,00 kuna. Obzirom na kumulativno ispunjenje uvjeta iz članka 2. stavka 1. Pravilnika, porezni obveznik može, pod uvjetima, na način i u rokovima propisanim Pravilnikom, dohodak od samostalne djelatnosti i porez na dohodak utvrđivati u paušalnom iznosu.

Primjer 9.:

Porezni obveznik obavlja samostalnu djelatnost obrta – servis audio vizualnih aparata, nije obveznik PDV-a te dohodak i porez na dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu. U 2017. ostvario je i drugi dohodak po osnovi profesionalne djelatnosti novinara u iznosu 350.000,00 kn te je obavezan upisati se u registar obveznika PDV-a i od 1. siječnja 2018. na sve isporuke koje obavi (u ovom primjeru u okviru samostalne djelatnosti obrta i profesionalne djelatnosti novinara) obračunavati PDV. Međutim, porezni obveznik može i dalje plaćati paušalni porez na dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti obrta, jer u 2017. primici ostvareni po toj osnovi nisu bili veći od 300.000,00 kn.

Ako porezni obveznik koji obavlja djelatnost od koje dohodak i porez na dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu, uz tu djelatnost u tijeku poreznog razdoblja započne obavljati i novu djelatnost od koje dohodak obvezno utvrđuje na temelju propisanih poslovnih knjiga prema člancima 30. – 35. Zakona i od koje dohodak i porez na dohodak ne može utvrđivati u paušalnom iznosu, obavezan je i dohodak od djelatnosti koji je utvrđivao u paušalnom iznosu početi utvrđivati na način propisan za samostalnu djelatnost prema člancima 30. – 35. Zakona i to istodobno s početkom obavljanja nove djelatnosti.

Primjer 10.:

Porezni obveznik – obrtnik obavlja samostalnu djelatnost popravaka obuće i ostalih kožnih predmeta te daje u zakup poslovni prostor pri čemu dohodak od imovine po osnovi zakupnine poslovnog prostora utvrđuje na način propisan za samostalnu djelatnost na temelju propisanih poslovnih knjiga prema člancima 30. do 35. Zakona. U navedenom primjeru, sukladno članku 2. stavku 3. Pravilnika, porezni obveznik po osnovi obavljanja djelatnosti popravaka obuće ne može dohodak od te djelatnosti utvrđivati u paušalnom iznosu niti porez na dohodak plaćati u paušalnom iznosu iako je ukupni iznos obavljenih usluga u 2016. godini (ukupno i po osnovi obrtničke djelatnosti popravaka obuće i ostalih kožnih predmeta i po osnovi davanja u zakup poslovnog prostora) manji od 230.000,00 kuna. U slučaju da porezni obveznik dohodak od imovine po osnovi zakupa poslovnog prostora ne utvrđuje na način propisan za samostalnu djelatnost, već na način propisan člankom 57. stavkom 1. Zakona (dohodak od imovine jest razlika između primitaka po osnovi zakupnine i paušalno priznatih izdataka u visini 30%, a predujam poreza na dohodak po toj osnovi plaća se na temelju rješenja Porezne uprave u skladu s člankom 62. stavkom 1. Zakona), od obavljanja samostalne obrtničke djelatnosti (popravak obuće i ostalih kožnih predmeta) može dohodak utvrđivati u paušalnom iznosu te porez na dohodak plaćati u paušalnom iznosu pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz članka 2. stavka 1. Pravilnika. Potrebno je skrenuti

pozornost i na slijedeće: odredbama članka 34. stavka 1. Zakona propisano je da porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 29. Zakona, dohodak od te djelatnosti utvrđuju na temelju poslovnih knjiga i evidencija. Nadalje, člankom 34. stavkom 5. Zakona propisano je da porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 29. Zakona vode jedne poslovne knjige. Temeljem iznesenog, potrebno je istaknuti da porezni obveznik ne može istodobno utvrđivati dohodak od jedne samostalne djelatnosti na temelju propisanih poslovnih knjiga sukladno člancima 30. do 35. Zakona i dohodak od druge samostalne djelatnosti utvrđivati u paušalnom iznosu. Istodobno utvrđivanje dohotka od jedne samostalne djelatnosti na temelju propisanih poslovnih knjiga sukladno člancima 30. do 35. Zakona obavezuje poreznog obveznika na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na temelju propisanih poslovnih knjiga za ukupnu samostalnu djelatnost.

Primjer 11.:

Porezni obveznik – obrtnik obavlja samostalnu djelatnost popravaka (servisa) audio i video tehnike. Dana 15. siječnja 2017. godine porezni obveznik podnio je, sukladno članku 8. stavku 2. Pravilnika, prijavu u registar poreznih obveznika (Obrazac RPO i Prilog A u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak). Porez na dohodak u paušalnom iznosu porezni obveznik plaća, u skladu s člankom 6. Pravilnika, tromjesečno prema rješenju Porezne uprave. Dana 10. svibnja 2017. godine porezni obveznik započinje obavljati samostalnu profesionalnu djelatnost fotoreportera (registrirana nova djelatnost). Porezni obveznik obavezan je podnijeti prijavu radi upisa u registar poreznih obveznika u roku od osam (8) dana od dana početka obavljanja djelatnosti, odnosno početka ostvarivanja primitaka od te djelatnosti. Dana 17. svibnja 2017. godine porezni obveznik podnosi prijavu u registar poreznih obveznika (Obrazac RPO). U navedenom slučaju, sukladno članku 2. stavku 5. Pravilnika, Porezna uprava ukinut će rješenje o porezu u paušalnom iznosu koje je bilo na snazi do 30. travnja 2017. godine i donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza na dohodak od samostalnih djelatnosti u skladu s člankom 37. stavkom 1. Zakona, a koje je na snazi od 1. svibnja 2017. godine. Porezni obveznik obavezan je uplatiti porez na dohodak i prirez porezu na dohodak u paušalnom iznosu za tromjesečno razdoblje od siječnja do ožujka 2017. godine (do 31. ožujka 2017. godine) te za travanj 2017. godine. Iznos poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u paušalnom iznosu za travanj 2017. godine porezni obveznik obavezan je uplatiti do kraja drugog tromjesečja odnosno do 30. lipnja 2017. godine.

Primjer 12.:

Porezni obveznik obavlja samostalnu djelatnost obrta-frizer i ostvaruje primitke po toj osnovi u iznosu manjem od onog propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a te dohodak i porez na dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu. Uz to ostvaruje i dohodak od zakupa poslovnog prostora temeljem kojeg plaća porez na dohodak od imovine prema rješenju Porezne uprave sukladno članku 57. stavku 1. i članku 62. stavku 1. Zakona. Međutim, u tijeku 2017. ostvario je dohodak od zakupa poslovnog prostora u iznosu 350.000,00 kn, pa je po toj osnovi obavezan dohodak utvrđivati na način propisan za samostalnu djelatnost prema člancima 30. – 35. Zakona. U tom slučaju obavezan je i dohodak od djelatnosti frizer, koji je utvrđivao u paušalnom iznosu, početi utvrđivati na način propisan za samostalnu djelatnost prema člancima 30. – 35. Zakona te je obavezan upisati se u registar obveznika PDV-a i od 1. siječnja 2018. na sve isporuke koje obavi (u ovom primjeru u okviru samostalne djelatnosti obrta-frizer i zakupa poslovnog prostora) obračunavati PDV.

U skladu s člankom 2. stavkom 4. Pravilnika, ako porezni obveznik koji obavlja djelatnost iz stavka 1. i 7. istoga članka od koje dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu, uz tu djelatnost u tijeku poreznog razdoblja započne obavljati i novu djelatnost od koje dohodak može utvrđivati u paušalnom iznosu, obavljanje nove djelatnosti smatra se, u smislu Pravilnika, proširenjem samostalne djelatnosti od koje se utvrđuje dohodak i porez na dohodak u paušalnom iznosu.

Primjer 13.:

Porezni obveznik – obrtnik dekorater keramike obavlja samostalnu djelatnost bojanja uzoraka na predmetima kistom, raspršivačem i prenošenjem ukrasa pomoću otisaka i matrica. Dana 10. siječnja 2017. godine porezni obveznik podnio je, sukladno članku 8. stavku 2. Pravilnika, prijavu u registar poreznih obveznika (Obrazac RPO) odnosno od 1. siječnja 2017. godine dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuje u paušalnom iznosu. Porez na dohodak u paušalnom iznosu porezni obveznik plaća, u skladu s člankom 6. Pravilnika, tromjesečno prema rješenju Porezne uprave. Dana 5. srpnja 2017. godine porezni obveznik započinje obavljati i samostalnu djelatnost lončara - oblikovanje predmeta na lončarskom kolu rukom ili pomoću unutarnjih i vanjskih kalupa te alata za oblikovanje (registrirana nova djelatnost kao proširenje samostalne djelatnosti koja se obavlja). Djelatnost lončara porezni obveznik obavlja na mjestu svojega prebivališta koje je istodobno i sjedište obavljanja samostalne djelatnosti dekoriranja keramike. Obavljanjem nove djelatnosti lončara porezni obveznik ispunjava uvjete propisane člankom 2. stavkom 1. Pravilnika, odnosno dohodak od te djelatnosti može utvrđivati u paušalnom iznosu. U navedenom slučaju, sukladno članku 2. stavku 6. Pravilnika, ne donosi se novo rješenje o paušalnom porezu odnosno doneseno rješenje o paušalnom porezu za djelatnost bojanja uzoraka na predmetima kistom, raspršivačem i prenošenjem ukrasa pomoću otisaka i matrica, ostaje na snazi.

Primjer 14.:

Porezni obveznik ima registriran OPG i ostvaruje primitke po toj osnovi u iznosu manjem od onog propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a te dohodak i porez na dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu, ali 1.7.2017. počinje ostvarivati i dohodak po osnovi iznajmljivanja apartmana putnicima i turistima, djelatnost koja nije vezana uz OPG i apartman se nalazi u drugom mjestu, različito od mjesta njegovog prebivališta i sjedišta OPG-a. Porezni obveznik može i dalje utvrđivati i plaćati paušalni porez po osnovi samostalne djelatnosti OPG-a, ali i dohodak po osnovi iznajmljivanja može utvrđivati u paušalnom iznosu prema Pravilniku o djelatnostima iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova koje će se paušalno oporezivati, o visini paušalnog poreza i načinu plaćanja paušalnog poreza. U skladu s člankom 9. stavkom 2. toga Pravilnika, obvezan je do 9.7.2017. (odnosno u roku od osam dana od dana kada je nadležni ured izdao odobrenje za pružanje usluga građana u domaćinstvu) podnijeti prijavu za upis u registar poreznih obveznika (Obrazac RPO) ispostavi područnog ureda Porezne uprave nadležnoj prema mjestu svog prebivališta. Poreznih obveza s osnove PDV-a nema, jer u 2017. nije ostvario ukupne isporuke (od OPG-a i od iznajmljivanja apartmana) u iznosu većem od praga propisanog za upis u registar obveznika PDV-a (300.000,00 kn).

Primjer 15.:

Porezni obveznik obavlja samostalnu djelatnost obrta-prodaja suvenira i ostvaruje primitke po toj osnovi u iznosu manjem od onog propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a te dohodak i porez na dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu, ali ostvaruje i dohodak po

osnovi iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima i organiziranja kampova, koji također utvrđuje u paušalnom iznosu prema Pravilniku o djelatnostima iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova koje će se paušalno oporezivati, o visini paušalnog poreza i načinu plaćanja paušalnog poreza. U 2017. je porezni obveznik od prodaje suvenira ostvario ukupni primitak u iznosu 320.000,00 kn te dohodak i porez na dohodak po toj osnovi od 1.1.2018. mora utvrđivati na način propisan za samostalnu djelatnost prema člancima 30. – 35. Zakona, ali dohodak od iznajmljivanja može i dalje utvrđivati u paušalnom iznosu ako su svi ostali propisani uvjeti zadovoljeni. Porezni obveznik je obvezan upisati se i u registar obveznika PDV-a i od 1. siječnja 2018. na sve isporuke u okviru svoje ukupne gospodarske djelatnosti obračunavati PDV (i djelatnost obrta i djelatnost iznajmljivanja).

Primjer 16.:

Porezni obveznik obavlja samostalnu djelatnost obrta-proizvodnja i prerada cvijeća i ostvaruje primitke po toj osnovi u iznosu manjem od onog propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a te dohodak i porez na dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu, ali ostvaruje i:

- dohodak po osnovi organiziranja kampova, koji također utvrđuje u paušalnom iznosu prema Pravilniku o djelatnostima iznajmljivanja stanova, soba i postelja putnicima i turistima te organiziranja kampova koje će se paušalno oporezivati, o visini paušalnog poreza i načinu plaćanja paušalnog poreza i
- dohodak od zakupa poslovnog prostora na koji porez na dohodak plaća prema rješenju Porezne uprave sukladno članku 57. stavku 1. i članku 62. stavku 1. Zakona.

U 2017. je porezni obveznik od ukupne djelatnosti (obrt, iznajmljivanje i zakup) ostvario ukupni primitak u iznosu većem od onog propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a, odnosno u iznosu većem od 300.000,00 kuna (obrt 105.000,00 kn, iznajmljivanje 120.000,00 kn, zakup 100.000,00 kn) te je obvezan upisati se u registar obveznika PDV-a i od 1. siječnja 2018. na sve isporuke u okviru svoje ukupne gospodarske djelatnosti obračunavati PDV (i djelatnost obrta i djelatnost iznajmljivanja i djelatnosti zakupa). Međutim, dohodak i porez na dohodak po osnovi obrta, iznajmljivanja i zakupa može i dalje utvrđivati na isti način (paušal za obrt, paušal za iznajmljivanje i rješenje za zakup), budući da ni po jednom od navedenih izvora dohotka nije ostvario primitke u iznosu većem od 300.000,00 kn, pod uvjetom da i dalje zadovoljava ostale propisane uvjete.

Fizičke osobe koje zajednički obavljaju samostalnu djelatnost obrta te poljoprivrede i šumarstva mogu dohodak po toj osnovi utvrđivati u paušalnom iznosu, ako navedene uvjete ispune svi supoduzetnici pojedinačno te ako ukupan primitak od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti nije veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a prema Zakonu o PDV-u. Ako ukupni primitak od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti u prethodnoj godini bude veći od iznosa propisanog za obvezni ulazak u sustav PDV-a, tada se dohodak ostvaren po toj osnovi od 1.1. iduće godine utvrđuje prema člancima 30. – 35. Zakona temeljem poslovnih knjiga, odnosno temeljem članka 79. Zakona kao zajednički dohodak od samostalne djelatnosti. U tom slučaju (ako ukupni primitak od zajedničkog obavljanja samostalne djelatnosti u 2017. godini bude veći od 300.000,00 kn), nositelj zajedničke djelatnosti obvezan je upisati se u registar obveznika PDV-a i od 1. siječnja 2018. na obavljane isporuke u okviru zajedničke djelatnosti obračunavati PDV.

8. Utvrđivanje paušalnog dohotka i paušalnog poreza

Prema članku 3. stavku 1. Pravilnika, godišnji paušalni dohodak za samostalnu djelatnost utvrđuje se u iznosu 12.750,00 kn, 17.250,00 kn, 22.425,00 kn, 34.500,00 kn i (od 1.1.2018.) 45.000,00 kn, ovisno o visini ostvarenih primitaka. Na tako utvrđeni paušalni dohodak obračunava se paušalni porez po stopi od 12%.

U slijedećoj tablici iskazani su iznosi paušalnog dohotka, razredi stvarno ostvarenih primitaka i mjesečni i godišnji paušalni porez na dohodak, pri čemu je važno napomenuti da se navedeni iznosi paušalnog poreza uvećavaju za prirez porezu na dohodak kojeg propišu jedinice lokalne samouprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika:

Ukupni primitci	Godišnji paušalni dohodak (godišnja porezna osnovica)	Godišnji paušalni porez na dohodak	Mjesečni paušalni porez na dohodak
0-85.000,00 kn	12.750,00 kn	1.530,00 kn	127,50 kn
85.000,00 – 115.000,00 kn	17.250,00 kn	2.070,00 kn	172,50 kn
115.000,00 – 149.500,00 kn	22.425,00 kn	2.691,00 kn	224,25 kn
149.500,00–230.000,00 kn	34.500,00 kn	4.140,00 kn	345,00 kn
230.000-300.000,00* kn	45.000,00 kn	5.400,00 kn	450,00 kn

*najviši razred primjenjuje se od 1.1.2018.

U posebnim slučajevima nastanka ili prestanka te privremene obustave obavljanja samostalne djelatnosti u tijeku poreznog razdoblja, godišnji paušalni dohodak utvrđuje se, na slijedeći način:

- u slučaju:
 - nastanka porezne obveze (početka obavljanja samostalne djelatnosti), ili
 - prestanka porezne obveze (prestanka obavljanja samostalne djelatnosti ili prestanka uvjeta za utvrđivanje poreza u paušalnom iznosu) tijekom poreznog razdoblja, godišnji paušalni dohodak utvrđuje se razmjerno broju mjeseci obavljanja djelatnosti, u korist poreznog obveznika, a dohodovni razred utvrđuje se na način da se od prosječnog primitka ostvarenog tijekom poreznog razdoblja u kojem se djelatnost obavlja (ukupni primitak podijeljen s brojem mjeseci obavljanja djelatnosti) utvrđuje godišnji primitak množenjem prosječnog primitka s 12 mjeseci. Na isti način paušalni dohodak se utvrđuje i za registrirani sezonski obrt;
- u slučaju:
 - privremene obustave obavljanja samostalne djelatnosti koja je prijavljena nadležnom tijelu kod kojega je djelatnost registrirana i nadležnoj ispostavi Porezne uprave u roku određenom propisima o samostalnom obavljanju djelatnosti i Zakonom, godišnji paušalni dohodak utvrđuje se razmjerno broju mjeseci obavljanja djelatnosti, u korist poreznog obveznika, a porezna obveza se za to razdoblje ne utvrđuje.

Primjer 17.:

Porezni obveznik – obrtnik mehaničar započinje od 14. travnja 2017. godine obavljati samostalnu djelatnost popravaka električnih aparata za kućanstva. Porezni obveznik podnosi u roku od osam dana od dana početka obavljanja samostalne djelatnosti, odnosno primjerice dana 21. travnja 2017. godine, prijavu u registar poreznih obveznika (Obrazac RPO). Porez na dohodak u utvrđenom paušalnom iznosu započinje plaćati na temelju donesenog rješenja Porezne uprave i to najkasnije do 30. lipnja 2017. godine za mjesec svibanj i lipanj 2017. godine (drugo tromjesečje u tijeku kalendarske godine).

Primjer 18.:

Porezni obveznik – obrtnik mehaničar prestaje od 10. lipnja 2017. godine, zbog prestanka uvjeta za utvrđivanje poreza u paušalnom iznosu, obavljati samostalnu djelatnost popravaka električnih aparata za kućanstva. Porezni obveznik podnosi u roku od osam dana od dana prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, odnosno primjerice dana 16. lipnja 2017. godine, prijavu o prestanku obavljanja djelatnosti (Obrazac RPO – Prilog A). Porez na dohodak u utvrđenom paušalnom iznosu porezni obveznik plaća, prema rješenju Porezne uprave, za mjesec travanj i svibanj 2017. godine najkasnije do 30. lipnja 2017. godine.

Primjer 19.:

Porezni obveznik – obrtnik mehaničar privremeno obustavlja dana 7. srpnja 2017. godine obavljanje samostalne djelatnosti popravaka električnih aparata za kućanstva, što je prijavio nadležnom tijelu kod kojega je djelatnost registrirana i nadležnoj ispostavi Porezne uprave u roku određenom propisima o samostalnom obavljanju djelatnosti i Zakonom, odnosno primjerice dana 14. srpnja 2017. Porezni obveznik podnosi nadležnoj ispostavi Porezne uprave prijavu o privremenoj obustavi obavljanja djelatnosti (Obrazac RPO – Prilog A). Porez na dohodak u utvrđenom paušalnom iznosu porezni obveznik plaća, prema rješenju Porezne uprave, za drugo tromjesečje 2017., odnosno za mjesec travanj, svibanj i lipanj 2017. godine, najkasnije do 30. lipnja 2017. godine.

9. Rješenje o paušalnom porezu i smanjenje paušalnog poreza

Godišnji paušalni porez na dohodak utvrđuje se rješenjem prema članku 4. stavku 1. Pravilnika i to osobito iznos godišnjeg paušalnog dohotka, godišnji i mjesečni iznos paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak te rokovi plaćanja paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak (članak 4. stavak 4. Pravilnika). Rješenje, u skladu s člankom 4. stavkom 5. Pravilnika, donosi nadležna ispostava područnog ureda Porezne uprave prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu poreznog obveznika, a vrijedi do donošenja novog rješenja. To znači da je porezni obveznik obavezan prema donesenom rješenju plaćati utvrđeni porez na dohodak i prirez porezu na dohodak u paušalnom iznosu za vrijeme obavljanja samostalne djelatnosti, odnosno do prijave prestanka/privremene obustave obavljanja djelatnosti ili prelaska na utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti na temelju propisanih poslovnih knjiga ili ako se promijeni iznos paušalnog poreza. Dakle, rješenje o plaćanju poreza na dohodak i prirezu porezu na dohodak u paušalnom iznosu doneseno primjerice u 2017. godini vrijedit će i za iduća porezna razdoblja (kalendarske godine), sve dok ne dođe do izmjena uvjeta temeljem kojih je rješenje izdano. U slučaju izmjene pozitivnih propisa kojima se uređuje paušalno oporezivanje samostalnih djelatnosti, Porezna uprava može, temeljem propisanih odredbi, ukinuti donesena rješenja te donijeti nova.

Potrebno je naglasiti da u skladu s člankom 12. stavkom 5. Zakona i člankom 4. stavkom 6. Pravilnika, rješenjem utvrđen godišnji paušalni porez na dohodak i prirez porezu na dohodak je konačan, pa porezni obveznik po toj osnovi ne može podnijeti godišnju poreznu prijavu.

Ako tijekom poreznog razdoblja prestanu uvjeti za utvrđivanje paušalnog dohotka i plaćanje paušalnog poreza na dohodak iz članka 82. stavka 6. Zakona i članka 2. Pravilnika, Porezna uprava ukinut će rješenje o godišnjem dohotku i porezu na dohodak u paušalnom iznosu i donijeti rješenje o plaćanju predujma poreza u skladu s člankom 37. stavkom 1. Zakona. Rješenje se izdaje najkasnije do kraja

mjeseca koji slijedi iza mjeseca u kojem su prestali uvjeti za utvrđivanje paušalnog dohotka i plaćanje paušalnog poreza na dohodak.

Ako se po isteku kalendarske godine temeljem podataka iz Obrascu PO-SD iz članka 7. Pravilnika utvrdi da su izmijenjeni uvjeti za utvrđivanje paušalnog dohotka iz članka 3. stavka 1. Pravilnika, Porezna uprava će ukinuti već doneseno rješenje, te donijeti novo rješenje u kojem će se utvrditi novi iznos paušalnog dohotka, paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak te razliku za uplatu ili povrat manje ili više uplaćenog paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak za proteklu kalendarsku godinu.

Člankom 5. Pravilnika propisana su moguća smanjenja poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u paušalnom iznosu. Mogućnosti navedenih smanjenja odnose se na porezne obveznike koji samostalne djelatnosti obavljaju na potpomognutim područjima I. skupine, na području Grada Vukovara i na otocima prve skupine. Navodimo:

„Porezni obveznici iz članka 2. stavka 1. Pravilnika koji samostalne djelatnosti obavljaju na području Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara, na potpomognutim područjima jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i na otocima prve skupine, plaćaju godišnji paušalni porez na dohodak iz članka 4. stavka 1. Pravilnika u visini od 25% godišnjeg paušalnog poreza na dohodak.“

Primjer 20.:

*Porezni obveznik – obrtnik soboslikar obavlja samostalnu djelatnost soboslikarskih radova. Porezni obveznik ima prebivalište i samostalnu djelatnost obavlja na području Grada Vukovara. Poreznom obvezniku je rješenjem Porezne uprave utvrđen od 1. siječnja 2017. godišnji paušalni dohodak u iznosu od 12.750,00 kuna i godišnji porez na dohodak i prirez u paušalnom iznosu 382,50 kuna (1.530,00 * 25%), tromjesečni iznos poreza na dohodak i prireza u paušalnom iznosu 95,63 kuna i mjesečni iznos poreza na dohodak i prireza u paušalnom iznosu 31,88 kuna.*

Općenito, ako se radi o samostalnim djelatnostima koje porezni obveznici obavljaju na potpomognutim područjima I. skupine, na području Grada Vukovara i na otocima prve skupine, u gradovima i općinama koji nisu propisali prirez porezu na dohodak, izračun poreza na dohodak u paušalnom iznosu, jest slijedeći:

R. br.	Ukupni primici	Godišnji paušalni dohodak (godišnja porezna osnovica)	Obveza paušalnog poreza na dohodak za djelatnost na potpomognutim područjima I. skupine, na području Grada Vukovara i na otocima prve skupine		
			Godišnji	Tromjesečni	Mjesečni
1.	0 – 85.000,00 kn	12.750,00 kn	382,50 kn	95,63 kn	31,88 kn
2.	85.000,00 – 115.000,00 kn	17.250,00 kn	517,50 kn	129,38 kn	43,13 kn
3.	115.000,00 – 149.500,00 kn	22.425,00 kn	672,75 kn	168,19 kn	56,06 kn
4.	149.500,00 – 230.000,00 kn	34.500,00 kn	1.035,00 kn	258,75 kn	86,25 kn
5.	230.000 – 300.000,00* kn	45.000,00 kn	1.350,00 kn	337,50 kn	112,50 kn

* najviši razred primjenjuje se od 1.1.2018.

10. Plaćanje paušalnog poreza

Prema članku 6. Pravilnika, godišnji paušalni porez na dohodak i prirez porezu na dohodak plaća se tromjesečno, do posljednjeg dana

svakog tromjesečja, u iznosu koji je umnožak broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena i utvrđenog paušalnog mjesečnog poreza na dohodak sukladno članku 4. stavku 3. Pravilnika.

Primjer 21.:

*Porezni obveznik – obrtnik mehaničar obavlja samostalnu djelatnost održavanja i popravaka motocikala i dijelova za motocikle. Porezni obveznik ima prebivalište i samostalnu djelatnost obavlja na području Grada Zagreba. Poreznom obvezniku je rješenjem Porezne uprave utvrđen od 1. siječnja 2017. godišnji paušalni dohodak u iznosu od 12.750,00 kuna i godišnji porez na dohodak i prirez u paušalnom iznosu 1.805,40 kuna, tromjesečni iznos poreza na dohodak i prireza u paušalnom iznosu 451,35 kuna i mjesečni iznos poreza na dohodak i prireza u paušalnom iznosu 150,45 kuna. Porezni obveznik obavezan je porez na dohodak i prirez porezu na dohodak u paušalnom iznosu 451,35 kune (umnožak broja mjeseci tromjesečja za koje je obveza utvrđena i utvrđenog mjesečnog poreza u paušalnom iznosu – 3 mjeseca * 150,45 kuna) plaćati tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja, odnosno za primjerice 2017. godinu:*

I. tromjesečje od 1. siječnja 2017. do 31. ožujak 2017: rok uplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u paušalnom iznosu 451,35 kuna – do 31. ožujka 2017.,

II. tromjesečje od 1. travnja 2017. do 30. lipnja 2017: rok uplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u paušalnom iznosu 451,35 kuna – do 30. lipnja 2017.,

III. tromjesečje od 1. srpnja 2017. do 30. rujna 2017: rok uplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u paušalnom iznosu 451,35 kuna – do 1. listopada 2017.,

IV. tromjesečje od 1. listopada 2017. do 31. prosinca 2017: rok uplate poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak u paušalnom iznosu 451,35 kuna – do 31. prosinca 2017.

11. Poslovne knjige i evidencije i obveza fiskalizacije

Prema članku 7. Pravilnika, porezni obveznik koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaća u paušalnom iznosu ne vodi poslovne knjige iz članka 34. Zakona, osim evidencije o prometu – Obrazac KPR u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak. Porezni obveznik koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaća u paušalnom iznosu obavezan je u evidenciji o prometu evidentirati iznose naplaćene u gotovini i iznose naplaćene bezgotovinskim putem.

Člankom 34. Zakona propisano je da su porezni obveznici koji obavljaju samostalnu djelatnost iz članka 29. Zakona obvezni dohodak od te djelatnosti utvrđivati na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija. Poslovne knjige i evidencije su knjiga primitaka i izdataka, popis dugotrajne imovine, knjiga prometa i evidencija o tražbinama i obvezama.

Iz navedenog razvidno je da porezni obveznici koji dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuju u paušalnom iznosu i plaćaju porez na dohodak i prirez porezu na dohodak u paušalnom iznosu, nisu obvezni voditi poslovne knjige i to: knjigu primitaka i izdataka, popis dugotrajne imovine i evidenciju o tražbinama i obvezama, ali su obvezni voditi knjigu prometa. Knjiga prometa, prema članku 46. Pravilnika o porezu na dohodak, je evidencija u koju se na kraju radnog dana, a najkasnije prije početka idućeg radnog dana, upisuju primici naplaćeni u gotovu novcu i čekovima, odnosno u slučaju paušalnog oporezivanja i primici naplaćeni bezgotovinskim putem.

Temeljem te Knjige prometa, porezni obveznik, odnosno nositelj zajedničke djelatnosti, koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaća u paušalnom iznosu, obavezan je najkasnije 15 dana

po isteku kalendarske godine podnijeti nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu/uobičajenom boravištu izvješće o paušalnom dohotku od samostalnih djelatnosti i uplaćenom paušalnom porezu na dohodak i prirezu poreza na dohodak na Obrascu PO-SD. U navedeni obrazac se, između ostalog, upisuje: podatak o ostvarenim primicima i uplaćenom paušalnom porezu na dohodak i prirezu poreza na dohodak (porezno razdoblje (po tromjesečju), broj zaposlenih u tromjesečju, iznos ukupno naplaćenih primitaka u gotovini, bezgotovinskim putem, iznos ukupno uplaćenog paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak).

Porezni obveznik koji paze na dohodak od samostalne djelatnosti plaća u paušalnom iznosu obvezan je za svaku isporuku i obavljanu uslugu izdati račun propisanog sadržaja u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak. Člankom 48. stavkom 5. Pravilnika o porezu na dohodak propisano je da računi koje izdaju obveznici poreza na dohodak, obvezno sadrže najmanje podatke o izdavatelju (naziv radnje, podatke o vlasniku odnosno nositelju zajedničke djelatnosti, a osobito ime i prezime, osobni identifikacijski broj, adresu prebivališta ili uobičajenog boravišta), o poslovnoj jedinici ako je promet obavljen preko poslovne jedinice, zatim nadnevak izdavanja računa, broj računa, naziv robe ili usluge, jediničnu cijenu i ukupni iznos računa te ostale podatke prema propisima o fiskalizaciji, a ispostavljaju se najmanje u dva primjerka – jedan se uručuje kupcu, a drugi služi izdavatelju kao isprava za knjiženje u poslovnim knjigama.

Vezano uz fiskalizaciju, potrebno je napomenuti da je odredbom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, broj 115/16), koja stupa na snagu 1. srpnja 2017., brisan pojam „mali obveznik fiskalizacije“. To znači da su porezni obveznici koji trenutno provode fiskalizaciju putem uvezane knjige računa, dužni od 1. srpnja 2017. postupak fiskalizacije izdavanja računa provoditi putem elektroničkih naplatnih uređaja sukladno članku 16. Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine, br. 133/12 i 115/16). Isto podrazumijeva da su putem uspostavljene Internet veze dužni svaki račun, koji se naplaćuje sredstvima koja se prema navedenom Zakonu smatraju gotovinom, dostaviti Ministarstvu financija, Poreznoj upravi na ovjeru.

Dakle, i postojeći obveznici fiskalizacije koji porez na dohodak od samostalne djelatnosti plaćaju paušalno moraju se prilagoditi postupku fiskalizacije izdavanja računa na način da račune izdaju putem elektroničkih naplatnih uređaja.

Nadalje, od 1. srpnja 2017. godine svi obveznici fiskalizacije dužni su dostaviti podatke o poslovnim prostorima i podatke o proizvođaču/održavatelju programskog rješenja elektroničkim putem korištenjem elektroničkog servisa Porezne uprave e-Porezna (članak 19. i 19.a Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom). Obveznik fiskalizacije koji je podatke o poslovnim prostorima dostavio putem XML poruke, dužan je, putem servisa e-Porezna, iste potvrditi do 31. srpnja 2017. godine te dostaviti podatak o proizvođaču/održavatelju programskog rješenja.

Obveznici fiskalizacije koji od 1. srpnja 2017. godine počinju izdavati račune putem elektroničkih naplatnih uređaja dužni su prije slanja prvog računa, također putem servisa e-Porezna dostaviti podatke o poslovnim prostorima i proizvođaču/održavatelju programskog rješenja.

Svi ostali obveznici fiskalizacije koji nisu korisnici e-Porezne, navedene podatke dostavljaju putem propisanog obrasca u nadležnu ispostavu Porezne uprave, također prije slanja prvog računa na ovjeru. Uvezana knjiga računa, koja se ovjerava u Poreznoj upravi može se i dalje koristiti samo u slučaju kvara naplatnog uređaja, odnosno nemogućnosti uspostave Internet veze s Poreznom upravom.

12. Prijava u registar poreznih obveznika

Člankom 8. Pravilnika propisano je da porezni obveznik koji želi prijeći na utvrđivanje paušalnog dohotka i plaćanje paušalnog poreza na dohodak i prireza od obavljanja samostalne djelatnosti te koji počinje obavljati samostalnu djelatnost za koju će utvrđivati paušalni dohodak i plaćati paušalni porez na dohodak i prirez, obvezan je Poreznoj upravi nadležnoj prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta podnijeti prijavu u registar poreznih obveznika – Obrazac RPO i Prilog A u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak.

Prijava u registar poreznih obveznika podnosi se u roku osam (8) dana od dana početka obavljanja samostalne djelatnosti, a kod prelaska sa utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti temeljem propisanih poslovnih knjiga na utvrđivanje paušalnog dohotka i plaćanje paušalnog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak do kraja tekućeg razdoblja za iduće porezno razdoblje, a najkasnije petnaest (15) dana po isteku poreznog razdoblja odnosno kalendarske godine.

Ako tijekom poreznog razdoblja za koje je porez utvrđen u paušalnom iznosu porezni obveznik prestane obavljati samostalnu djelatnost odnosno ako prestanu uvjeti propisani člankom 2. Pravilnika ili samostalna djelatnost počinje mirovati (privremena obustava samostalne djelatnosti), porezni obveznik obvezan je Poreznoj upravi nadležnoj prema mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta podnijeti prijavu o prestanku odnosno privremenoj obustavi u roku osam (8) dana od dana nastanka promjene.

Porezni obveznik koji želi prijeći s utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti temeljem propisanih poslovnih knjiga na utvrđivanje paušalnog dohotka obvezan je uz prijavu iz članka 8. stavka 1. Pravilnika dostaviti:

- 1) pregled primitaka i izdataka prema podacima iz Knjige primitaka i izdataka – Obrazac KPI u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak,
- 2) pregled ukupnog iznosa tražbina, a na temelju izdanih računa iz Evidencije o tražbinama i obvezama – Obrazac TO u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak odnosno presliku Obrasca TO i to za porezno razdoblje (kalendarsku godinu) koje prethodi godini prelaska na utvrđivanje dohotka u paušalnom iznosu.

Primjer 22.:

Porezni obveznik – obrtnik obavlja samostalnu djelatnost popravaka (servisa) audio i video tehnike. Dohodak od obavljanja samostalne djelatnosti porezni obveznik u tijeku 2016. godine utvrđuje na temelju propisanih poslovnih knjiga. Dana 15. siječnja 2017. godine porezni obveznik podnosi, sukladno članku 8. stavku 2. Pravilnika, prijavu u registar poreznih obveznika (Obrazac RPO i Prilog A), odnosno od 1. siječnja 2017. godine dohodak od samostalne djelatnosti utvrđuje u paušalnom iznosu. Porez na dohodak u paušalnom iznosu porezni obveznik plaća, u skladu s člankom 6. Pravilnika, tromjesečno prema rješenju Porezne uprave. Obzirom da porezni obveznik prelazi s utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti na temelju propisanih poslovnih knjiga na utvrđivanje paušalnog dohotka obvezan je, prema članku 8. stavku 4. Pravilnika, uz prijavu u registar poreznih obveznika (Obrazac RPO i Prilog A) dostaviti:

- pregled primitaka i izdataka prema podacima iz Knjige primitaka i izdataka – Obrazac KPI iz članka 44. Pravilnika o porezu na dohodak,
- pregled ukupnog iznosa tražbina, a na temelju izdanih računa iz Evidencije o tražbinama i obvezama – Obrazac TO iz članka

47. Pravilnika o porezu na dohodak za porezno razdoblje (kalendarsku godinu) koje prethodi godini prelaska na paušalni dohodak odnosno presliku Obrasca TO.

Sukladno članku 8. stavku 5. Pravilnika, u slučaju prelaska s utvrđivanja dohotka od samostalne djelatnosti temeljem propisanih poslovnih knjiga na utvrđivanje paušalnog dohotka i plaćanje paušalnog poreza na dohodak iz stavka 2. istoga članka, porezni obveznik obavezan je postupiti na način propisan za prestanak djelatnosti u skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak.

13. Obvezni doprinosi

Porezni obveznik, koji je osiguran po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti obrta te poljoprivrede i šumarstva, a po osnovi tog dohotka plaća paušalni porez, doprinose za svoje osobno osiguranje plaća prema mjesečnoj osnovici propisanoj kao umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,4, koja za 2017. godinu iznosi 3.095,60 kuna, te iznosi doprinosa po toj osnovi iznose:

Vrsta doprinosa	Stopa doprinosa	Godišnji iznos doprinosa	Mjesečni iznos doprinosa
doprinosa za mirovinsko osiguranje I. stup	15%	5.572,08 kn	464,34 kn
doprinosa za mirovinsko osiguranje II. stup	5%	1.857,36 kn	154,78 kn
doprinosa za zdravstveno osiguranje	15%	5.572,08 kn	464,34 kn
doprinosa za zaštitu zdravlja na radu	0,5%	185,76 kn	15,48 kn
doprinosa za zapošljavanje	1,7%	631,56 kn	52,63 kn
UKUPNO	37,2%	13.818,84 kn	1.151,57 kn

Međutim, fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost obrta ili poljoprivrede i šumarstva, a istovremeno je osigurana po nekoj drugoj osnovi (npr. radni odnos) obveznik je doprinosa za paušalni dohodak po osnovi **druge djelatnosti** te u tom slučaju plaća samo doprinosa za mirovinsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje. Godišnja osnovica za obračun doprinosa po osnovi druge djelatnosti jest paušalni dohodak utvrđen za isto razdoblje prema propisima o porezu na dohodak:

VRSTA DOPRINOSA	STOPA DOPRINOSA	GODIŠNJI IZNOS DOPRINOSA PREMA OSNOVICI:				
		12.750,00 kn	17.250,00 kn	22.425,00 kn	34.500,00 kn	45.000,00 kn
doprinosa za mirovinsko osiguranje I. stup	7,5%	956,25 kn	1.293,75 kn	1.681,88 kn	2.587,50 kn	3.375,00 kn
doprinosa za mirovinsko osiguranje II. stup	2,5%	318,75 kn	431,25 kn	560,63 kn	862,50 kn	1.125,00 kn
doprinosa za zdravstveno osiguranje	7,5%	956,25 kn	1.293,75 kn	1.681,88 kn	2.587,50 kn	3.375,00 kn
UKUPNO	17,5%	2.231,25	3.018,75	3.924,39	6.037,50	7.875,00 kn

Ako je osiguranik obveznik doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup) tada doprinosa za to osiguranje obračunava i plaća po stopi od 2,5%, a doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup) po stopi od 7,5%, u protivnom, ako je samo osiguranik I. stupa doprinosa za mirovinsko osiguranje (I. stup) plaća po stopi od 10%.

14. Zaključne napomene

Osnovni ciljevi paušalnog oporezivanja dohotka su slijedeći:

- pojednostavljenje sustava oporezivanja,
- smanjenje troškova za porezne obveznike u smislu podnošenja izvješća, troškova vođenja poslovnih knjiga i sl.,
- ekonomičnije ubiranje poreza,
- smanjeni broj godišnjih prijava poreza na dohodak obzirom da porezni obveznici koji dohodak utvrđuju u paušalnom iznosu taj ostvareni dohodak ne mogu iskazati u svojim godišnjim poreznim prijavama – efikasniji rad Porezne uprave,
- izravno smanjenje sive ekonomije obzirom da određeni broj poreznih obveznika na iskazuje sve ostvarene primitke, odnosno ne izdaje račune za prodane proizvode i obavljene usluge,
- izravni prihod od poreza na dohodak – zbog nemogućnosti podnošenja godišnje prijave poreza na dohodak ne ostvaruje se možebitni povrat poreza po osnovi primjerice poreznih olakšica.

Međutim, sustav paušalnog oporezivanja dohotka ima i određene nedostatke primjerice paušalni porez na dohodak plaćaju svi obveznici kojima se dohodak utvrđuje u paušalnom iznosu i to neovisno da li su i u kojem iznosu ostvarili dohodak (može se pojaviti situacija da paušalni porez na dohodak plaća i porezni obveznik koji nije ostvario dohodak ili je stvarno ostvareni dohodak manji u odnosu na porez koji je obavezan platiti). No, porezni obveznici koji dohodak utvrđuju u paušalnom iznosu, po osnovi tako ostvarenog dohotka ne mogu podnijeti godišnju poreznu prijavu što znači da ne mogu koristiti porezne olakšice (primjerice osobni odbitak, preneseni porezni gubitak i sl.).

Posljednjim izmjenama poreznih propisa proširen je krug obveznika koji mogu utvrđivati paušalni dohodak, ne samo zbog povećanja praga, već i zbog toga što su ukinuta određena ograničenja (primjerice kod samostalne djelatnosti trgovine i ugostiteljstva), a upravo zbog prethodno navedenih pozitivnih strana takvog oporezivanja i poticanja samozapošljavanja poreznih obveznika. Nadalje, pozitivna strana je i što sada porezni obveznici kojima je paušalni dohodak zapravo druga djelatnost, kojom žele dopuniti svoj mjesečni budžet, mogu i dalje plaćati paušalni porez sve dok se radi o primicima koji ne prelaze 230.000,00 kn, odnosno 300.000,00 kn godišnje.